

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/81/2018
Identifikačné číslo spisu: 3017200314
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3017200314.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: MUDr. A. N., narodená XX. A. XXXX, bytom v F. S. Z. Č.. XXX, právne zast.: Mgr. Zdenkom Senešim, advokátom a konateľom Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Dobšinského č. 12, IČO: 47 238 232, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 3. júla 2017, Číslo: 39708-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 22. marca 2018, č.k. 15Sa/33/2017-42, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 22. marca 2018, č.k. 15Sa/33/2017-42, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 3. júla 2017, Číslo: 39708-2/2017-BA, ktorým táto podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobkyne v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica zo 4. apríla 2017, Číslo: 29255-1/2017-PB, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyni ako samostatne zárobkovo činnnej osobe povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie nezaniklo dňa 30. apríla 2009, ale až 31. decembra 2010.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 3 písm. a/, § 5 písm. c/, § 14 ods. 1 písm. b/, § 15 ods. 1 písm. b/, § 21 ods. 1, § 21 ods. 4 písm. b/, § 138 ods. 9, § 172 ods. 1, 5, § 178 ods. 1 písm. a/ bod I, § 184 ods. 8, § 185 ods. 4, § 209 ods. 1-4, § 233 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z., § 3 ods. 4, § 10 ods. 1, 2, § 68 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom

znení (ďalej len „zákon č. 578/2004 Z.z.“) a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd dospel k záveru, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekára, udeľovaná v zmysle § 68 ods. 1 písm. a/ zákona č. 578/2004 Z.z. (tzv. licencia typu L1A), predstavuje v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2010 oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, čo žalobcovi zakladalo status samostatne zárobkovo činnej osoby na účely sociálneho poistenia aj po 30. apríli 2009. Táto skutočnosť, t.j. trvajúca dispozícia aktívnou (nezrušenou) licenciou typu L1A, podľa názoru súdu bola rozhodujúcou a bez ďalšieho postačujúcou právnou skutočnosťou pre vyvodenie právneho záveru o nadobudnutí postavenia samostatne zárobkovo činnej osoby pre účely sociálneho poistenia, respektíve o nezániku tohto postavenia, ak k jeho získaniu došlo skôr na základe inej právnej skutočnosti (napríklad udelením povolenia fyzickej osobe na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia). Prípadné rozhodnutie držiteľa licencie fakticky nevyužívať túto licenciu pre účely zárobkovej činnosti nemá pre kvalitatívnu stránku statusu samostatne zárobkovo činnej osoby právnú relevanciu. Dodal, že pre vznik poistenia nie je rozhodujúce, či žalobca dosahoval alebo nedosahoval z tejto licencie v rozhodnom období príjem, ak je preukázané, že mal príjmy z podnikania, a to vo výške upravenej ustanovením § 21 ods. 1 v spojení s § 138 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31. decembra 2010.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalobkyňa z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Predmetnú licenciu nikdy nevyužívala, nemala z nej žiaden príjem; podnikla všetky právne kroky smerujúce k tomu, aby jej status ako samostatne zárobkovo činnej osoby zanikol, a teda, aby jej v dôsledku ukončenia vykonávania činnosti samostatne zárobkovo činnej osoby zaniklo aj povinné dôchodkové a nemocenské poistenie.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a/ bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnú ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých veľkým senátom odchyliť, v dôsledku čoho dňa 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018 postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobkyne (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/81/2018) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a/ SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobkyne.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.